

Lofotposten

Lørdag 2. september 2006

Uten noe å gjøre

SIDE 8 OG 9

Nordland/Troms/Finmark kr. 15,-

Resten av landet kr. 20,-

Nr. 202

111. årgang

☎ 76 06 78 00 / www.lofotposten.no

LØRDAG

Jordkloden på Reine

Jan Wangaard har laget solsystemet i Lofotformat.

SIDE 6 OG 7

Drømmejobb: Styrermann

Carina Hansen fra Stamsund elsker Hurtigruten.

SIDE 12 OG 13

På tre hjul fra Tokyo

Japanske Ryutaro Arima har brukt tre måneder på turen hit.

SIDE 16 OG 17

Geir Svendsen er guide i Lofoten. Men snart er det ikke noe å vise fram til turistene.

SIDE 6 OG 7

Lofotposten

gror igjen

FOTO: GULLIK MAAS PEDERSEN

Sykler til jobben

SIDE 20 OG 21

Cowboy-festen er i gang

Per-Arne og Liv Astrid Ytrøy svinger seg til tonene fra Turn The Page.

SIDE 7

027830 000010

Lørdag

Sola, som alt kretser rundt, er ennå bare en modell.

Den lille, blå kloden Tellus.

Saturn finner du på Bunesstranda i Moskenes.

Jan Wanggaard vil ikke kalle seg kunstner. Han bare liker å gjøre ting.

Synes du det er vanskelig å fatte solsystemets dimensjoner? Det syntes Jan Wanggaard også. Derfor lagde han en modell i Lofotformat. Du finner jordkloden på Reine.

ANKI GERHARDSEN

– Folk tror jeg er interessert i astronomi. Jeg er ikke det.

Jan Wanggaard legger to glatte kuler av stein på kjøkenbordet. Reinefjorden leker med sollyset utenfor vinduet hans, og refleksene blinker i steinkulene. Særlig i den blå.

– Det er jordkloden.

Jordkloden er på størrelse med en liten tennisball. Den andre, den lakserosa, er Venus.

– Jeg lagde dette fordi jeg selv ville forstå solsystemet, forklarer Jan.

– Og jeg vil gjerne visualisere det jeg vil formidle. Ord er som regel ubrukelige for å få folk til å forstå noe som helst.

Jan Wanggaard vil ikke bruke tittelen kunstner om seg selv. Han vil ikke ha noen

Mellom

tittel i det hele tatt. Jan er opp-tatt av det å gjøre. På 80-tallet var han en av verdens tre beste brettseilere. Han reiste verden rundt for å konkurrere mens han gikk idrettshøyskolen. Etterpå utdannet han seg til industri-designer, men forlot alle lysende karrieremuligheter, og flyttet til Lofoten i 1989.

– Jeg gadd ikke å være med på pengekommersenen. Jeg var møkklei.

I Lofoten gjør han det han

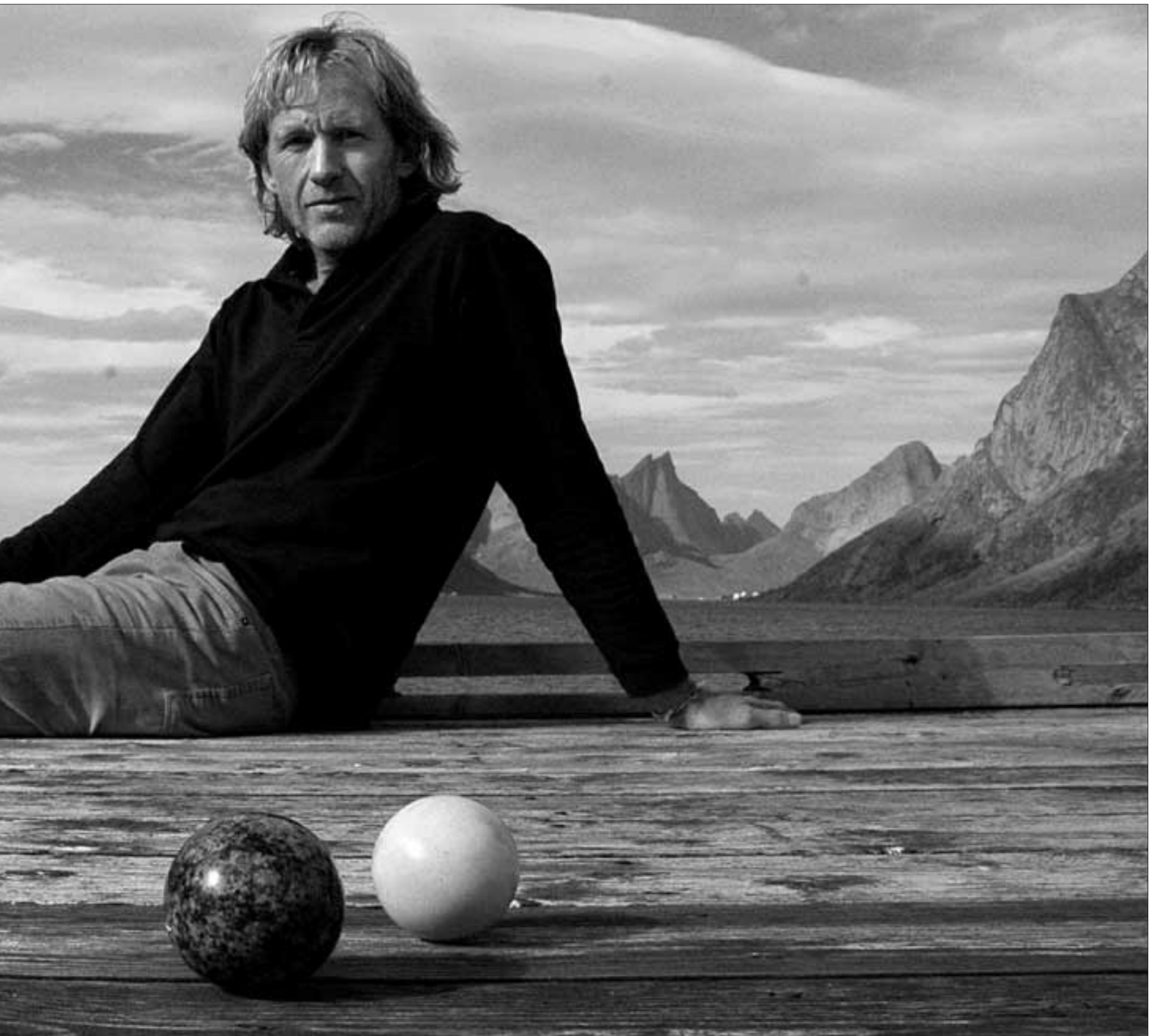
har lyst til når han har lyst til det. Det har blant annet resultert i selvbygget hus like utenfor Reine og en åttring etter originalutseende. Det er Jan

som har bygget skulpturen «Epitaph» i Flakstad etter tegningene fra kunstneren bak.

Han har nettopp hatt en utstilling i Milano med skulpturer skavet ut av 35 tonn såpe, og han har vært med på å lage en dokumentarfilm som omhandler flere av hans egne prosjekter.

Han har malt og tegnet, og

/// Ord er som regel ubrukelige for å få folk til å forstå noe som helst.

ALLE FOTO: ANKI GERHARDSEN

m planetene

over en treårsperiode har han altså laget en tro kopi av vårt solsystem i målestokk 1: 200 millioner. Sola, og ni planeter i et perfekt forhold til hverandre. Alt er ikke på plass ennå. Sola er ikke ferdig laget. Venus ligger ennå på kjøkkenbordet, men reiser du til Værøy finner du Pluto (selv om astrofysikerne nå har ekskludert den fra solsystemet). På Bunesstranda er Saturn. I Munkan står en stor kule i marmor. Det er Jupiter. Neptun er ute i Moskenesstraumen. Og på Reine skal altså jordklo-den plasseres. Den blå planeten.

– Ja, hvis prosjektet blir fer-

dig da. Det vet jeg jo ikke.

Jan fikk planetideen for ti år siden. I løpet av et kvarters tid hadde han klekket ut hele planen, men det gikk altså syv år før han satt i gang realiseringen. Det er laget en dokumentarfilm om prosjektet som skal vises på NRK, men mannen bak synes ikke selv det er så mye mer å snakke om. Han vet ikke om han har lyst til å si hvor alle planetene er engang. Han vil helst at folk skal snuble over dem når de går på tur. Lure litt. Tenke litt. Ferdig med det.

– Det her er så visuelt at det holder i massevis. Man behø-

ver ikke å fortelle om det i tillegg.

Det er gleden over å bruke både hode og kropp som driver Jan Wanggaard. Han har minst ti ting han har lyst til å holde på med hver dag. Han tjener penger når han må, men understreker at penger bare er et verktøy, aldri noen drivkraft.

– Jeg er så gjennomført ukommersiell at det nesten er tragisk. Det er klart jeg bare er en brikke i systemet jeg også, men jeg har klart å ordne meg et liv som ikke krever de store inntektene. Det er der nøkkelen ligger.

Men hva jobber han med i

så fall. Når han trenger penger?

– Er det så interessant? Jeg lager noe, jeg gjør noe, så får jeg betalt. Det er ikke mer enn det. Det høres kanskje arrogant ut, men jeg har mange nære venner som jeg nesten ikke aner hva jobber med. Det er vel ikke nødvendigvis det som er viktig?

Utenfor huset hans holder et nytt bygg på å reise seg. Det er Jan som bygger. Kanskje skal det brukes til å bo i, kanskje til å jobbe i. Såpe-skulpturene har akkurat kommet fra Milano til Norge. Jan vil jobbe videre med dem. Da

trenger han plass. Men akkurat nå skal han til Asker. Der skal han bli over vinteren. Til sommeren, kanskje, kommer han tilbake.

Jan reiser seg og rusler ut på brygga si. Selvbygget den også. I hånden holder han modellen av sola.

– Nei, jeg er ikke spesielt opptatt av solsystemet. Jeg er fascinert av det å være og det å gjøre. Å tenke er tulle. Det er noe av det mest destruktive man kan drive med. Alle vet innerst inne hva de skal gjøre til enhver tid. Egentlig.

anki.gerhardsen@lofotposten.no
tlf. 76 06 78 21

